

Sygn. akt I C 1451/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lutego 2021 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu, I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Asesor sądowy Sabina Ławniczak

po rozpoznaniu w dniu 3 lutego 2021 roku w Zgierzu na posiedzeniu niejawnym w trybie art. 15 z.zs² ustawy z 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (tj. Dz.U. z 2020 roku, poz. 1842) sprawy

z powództwa **D. G.**

przeciwko **Skarbowi Państwa – Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w G.**

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. przyznaje i nakazuje wypłacić ze środków Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu na rzecz adw. J. W. kwotę 1.476 zł (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć złotych), w tym kwotę 276 zł (dwieście siedemdziesiąt sześć złotych) podatku od towarów i usług, tytułem opłaty za udzielenie powodowi z urzędu pomocy prawnej;
3. nie obciąża powoda obowiązkiem zwrotu nieuiszczonych kosztów procesu;
4. nie obciąża powoda obowiązkiem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 1451/20

UZASADNIENIE

W pozwie z 2 lipca 2020 roku (data wpływu) powód D. G. wnosił o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa – Dyrektora Urzędu Skarbowego w G. kwoty 8.400 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 czerwca 2020 roku do dnia zapłaty oraz o zwrot kosztów procesu. Ponadto, powód zawarł w pozwie wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych i o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. (pozew – k. 3-5)

W uzasadnieniu powód wskazał, że do października 2019 roku prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w N.. Decyzją Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. z 27 września 2018 roku wydaną w sprawie o sygn. akt 1004-SKI. (...)57.2018 powodowi odmówiono rejestracji jako podatnikowi VAT i VAT-UE. Na skutek złożonego odwołania decyzją z 29 maja 2019 roku wydaną w sprawie o sygn. akt 101 - (...). (...)3.2018.21.U04.RP Dyrektor I. Administracji Skarbowej w Ł. uchylił powyższą decyzję, wskazując na naruszenie prawa procesowego przez organ pierwszej instancji. W ocenie powoda w wyniku wadliwej decyzji administracyjnej Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. powód w okresie od września 2018 roku do czerwca 2019 roku był faktycznie pozbawiony możliwości prowadzenia działalności zarobkowej. Nie będąc bowiem ujawniony jako czynny podatnik VAT, nie mógł wystawiać faktur VAT, a przez to nie mógł wykonywać usług kurierskich. W następstwie wadliwej decyzji powód poniósł szkodę obejmującą utracone korzyści w wysokości nie niższej niż 8.400 zł. (pozew – k. 3-5)

Postanowieniem z 4 sierpnia 2020 roku Sąd Rejonowy w Zgierzu zwolnił powoda od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w sprawie oraz ustanowił dla niego pełnomocnika z urzędu. (postanowienie – k. 51)

W odpowiedzi na pozew pozwany wnosił o odrzucenie pozwu ze względu na błędne określenie strony pozwanej mimo istnienia wiedzy po stronie powodowej o prawidłowym statio fisci Skarbu Państwa. Na wypadek niepodzielenia stanowiska pozwanego w zakresie istnienia podstaw do odrzucenia pozwu pozwany wnosił o oddalenie powództwa oraz o zwrot kosztów zastępstwa procesowego. Zdaniem pozwanego decyzja organu pierwszej instancji została uchylona w toku kontroli instancyjnej z uwagi na dokonanie przez organ drugiej instancji odmiennej oceny ustalonego stanu faktycznego. Pozwany wskazywał w odpowiedzi na pozew, że powództwo jest nieudowodnione ani co do zasady, ani co do wysokości. W szczególności pozwany podważał istnienie związku przyczynowego pomiędzy wydaniem uchylonej w toku kontroli instancyjnej decyzji administracyjnej a stratą pozwanego. (odpowiedź na pozew – k. 59-62)

Postanowieniem z 25 września 2020 roku Sąd Rejonowy w Zgierzu ustalił na podstawie art. 67 § 2 k.p.c., że podmiotem uprawnionym do działania w imieniu Skarbu Państwa w niniejszym postępowaniu jest Naczelnik Urzędu Skarbowego w G. oraz odmówił odrzucenia pozwu. (postanowienie – k. 72)

W piśmie procesowym z 1 grudnia 2020 roku powód wyjaśnił, że odszkodowanie dochodzone w niniejszej sprawie nie obejmuje utraconych korzyści, lecz wyłącznie poniesioną stratę. (pismo – k. 93-95)

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego skierowano sprawę do rozstrzygnięcia na posiedzeniu niejawnym na postawie art. 15 zzs² ustawy z 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, udzielając stronom 7-dniowego terminu na złożenie pism procesowych zawierających ostateczne stanowisko w sprawie. Pozwany złożył pismo procesowe, w którym wnosił o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu. Powód nie zajął stanowiska. (zarządzenie – k. 107, pismo procesowe – k. 110-111)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód D. G. przez kilka lat był zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotny. Podczas jednej z wizyt w tym urzędzie dowiedział się, że jest możliwość uzyskania dofinansowania na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla osób w wieku 50+. D. G. podjął decyzję o rozpoczęciu działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu usług kurierskich. Otrzymał dofinansowanie na rozpoczęcie działalności gospodarczej w wysokości 20.000 zł. W dniu 4 czerwca 2018 roku powód sfinansował z kwoty otrzymanej dotacji zakup (...) o nr rej. (...), rok produkcji 1996. Powód zakupił powyższy pojazd od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. za kwotę 20.000 zł. (dowód z przesłuchania powoda w charakterze strony w powiązaniu z wyjaśnieniami informacyjnymi – k. 90-92, faktura – k. 28)

Powód rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej w czerwcu 2018 roku. Zgłosił fakt rozpoczęcia działalności gospodarczej w Urzędzie Gminy S.. Podpisał umowę z biurem księgowym. Biuro w ramach świadczonej na rzecz powoda obsługi księgowej złożyło wszystkie dokumenty dotyczące działalności VAT-owskiej. Księgowa szybko poinformowała powoda, że może już działać i że jest zarejestrowany jako firma (...) -owska. W tym momencie powód zaczął poszukiwać ofert pracy jako kurier. W celu znalezienia stałego zatrudnienia jeździł na spotkania do (...) i (...) w S.. W okresie poszukiwania stałej pracy powód utrzymywał się z wykonywania wpadkowych zleceń na rzecz różnych firm. Po pewnym czasie jeden z kontrahentów powoda zwrócił powodowi uwagę, że w systemie nie figuruje on jako podatnik VAT. Powód zgłosił ten fakt księgowej, która potwierdziła, że powód nie figuruje w rejestrze podatników VAT. (dowód z przesłuchania powoda w charakterze strony w powiązaniu z wyjaśnieniami informacyjnymi – k. 90-92)

W początkowym okresie działalności powód wystawił kilka faktur za wykonane usługi. W dniu 2 lipca 2018 roku powód wystawił fakturę nr (...) na kwotę 550 zł + 126,50 podatku VAT za przewóz mebli na trasie Ł.-W.. Jako nabywcę usługi wskazano (...) spółkę z o.o. z siedzibą w W., ul. (...). W dniu 4 lipca 2018 roku powód wystawił fakturę nr (...) na kwotę 900 zł + 207 podatku VAT za przewóz komputerów i foteli biurowych na trasie Ł.-W. oraz W.-W.. Jako nabywcę usługi wskazano (...) spółkę z o.o. z siedzibą w W., ul. (...). W dniu 20 lipca 2020 roku powód wystawił fakturę nr (...) na kwotę 350 zł + 80,50 podatku VAT za przewóz części samochodowych na trasie Ł.-G.. Jako nabywcę usługi wskazano (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., ul. (...). W dniu 23 lipca 2020 roku powód

wystawił fakturę nr (...) na kwotę 1000 zł + 8230 podatku VAT za przewóz materiałów plandekowych na razie S.-N.. Jako nabywcę wskazano (...) s.c. Ł.-F.. W dniu 30 lipca 2020 roku powód wystawił fakturę nr (...) na kwotę 350 + 80,50 podatku VAT za przewóz części samochodowych na trasie Ł.-G.. Jako nabywcę usługi wskazano (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., ul. (...). W dniu 4 sierpnia 2020 roku powód wystawił fakturę nr (...) na kwotę 350 zł + 80,50 zł podatku VAT za wykonanie usługi kurierskiej na trasie Ł.-G.. Jako nabywcę usługi wskazano (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., ul. (...). W dniu 13 sierpnia 2020 roku powód wystawił fakturę nr (...) na kwotę 300 + 69 zł podatku VAT za wykonanie usługi transportowej na trasie Ł.-G.. Jako nabywcę usługi wskazano (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., ul. (...). W dniu 21 sierpnia 2020 roku powód wystawił fakturę nr (...) na kwotę 1.600 + 368 zł podatku VAT za wykonanie usługi transportowej – przewóz części do samochodów ciężarowych. Jako nabywcę usługi wskazano (...) spółkę z o.o. z siedzibą w N.. Powód ma powiązania rodzinne ze spółkami (...) sp. z o.o. oraz (...) sp. z o.o. Jego Syn K. G. jest prezesem zarządu pierwszej z wymienionych spółek, zaś córka M. G. w drugiej ze spółek. Powód nie ma powiązań rodzinnych ze spółką (...) sp. z o.o. (faktury – k. 20-23v., dowód z przesłuchania powoda w charakterze strony w powiązaniu z wyjaśnieniami informacyjnymi – k. 90-92)

Po sierpniu 2018 roku powód nie uzyskał żadnych dochodów z tytułu świadczenia usług kurierskich. W dniu 25 października 2019 roku wystawił fakturę nr (...) obejmującą należność z tytułu wynajmu pojazdu zgodnie z umową z 1 października 2019 roku. Faktura opiewała na kwotę 2.600 zł + 598 zł VAT. Jako nabywcę wskazano K. A. F.. W dniu 25 października 2019 roku powód po rozliczeniu dotacji zbył samochód ciężarowy marki F. (...) służący mu do prowadzenia działalności gospodarczej. Z dniem 31 października 2019 roku powód zaprzestał prowadzenia działalności. Powód zamknął działalność gospodarczą ze stratą wynoszącą 8.400 zł. (faktura – k. 24 i 25, dowód z przesłuchania powoda w charakterze strony w powiązaniu z wyjaśnieniami informacyjnymi – k. 90-92)

W dniu 27 września 2018 roku Naczelnik Urzędu Skarbowego w G. wydał w sprawie (...) -SKI. (...) .57.2018 Naczelnik decyzję administracyjną, na mocy której odmówił D. G. rejestracji jako podatnikowi VAT oraz VAT-UE. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że w dniu 12 czerwca 2018 roku do Urzędu Skarbowego w G. wpłynęło zgłoszenie rejestracyjne w zakresie podatku od towarów i usług (...). W zgłoszeniu podatnik zadeklarował rezygnację ze zwolnienia, o którym mowa w art. 113 ust. 1 lub 9 ustawy o podatku od towarów i usług od dnia 12 czerwca 2018 roku, składanie deklaracji miesięcznych oraz wniósł o rejestrację jego firmy jako podatnika VAT-UE. W zgłoszeniu wskazano jako adres zamieszkania podatnika: (...) (...) -(...) S.. Jako adres prowadzenia działalności gospodarczej podatnik wskazał: N. (...), (...) -(...) S.. W uzasadnieniu wskazano ponadto, że organ podatkowy przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w toku którego ustalono, że pod adresem (...) na ogrodzonym terenie znajdują się opuszczone i niezagospodarowane powierzchnie magazynowe. Na podstawie wyjaśnień sąsiada organ podatkowy ustalił, że D. G. nie jest widywany na nieruchomości, która stanowi własność (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i wspólnicy spółki komandytowej. D. G. nie potrafił wskazać personaliów rzekomego współlokatora, który wspólnie z nim miał zamieszkiwać na nieruchomości. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, a także treść zeznań podatnika złożoną w postępowaniu wyjaśniającym, stwierdzony stan nieruchomości pod adresem (...), wyjaśnienia osób z sąsiedztwa oraz odmowę udostępnienia nieruchomości celem oględzin, organ pierwszej instancji uznał, że wyjaśnienia podatnika o zamieszkiwaniu pod adresem (...) nie są prawdziwe. Organ podatkowy ustalił także, że właścicielem nieruchomości położonej w N. (...) (wskazanej jako miejsce prowadzenia działalności gospodarczej) jest syn powoda – K. G., który użyczył powodowi dwa pomieszczenia dla celów związanych z prowadzoną przez niego działalnością. W dniu 20 sierpnia 2018 roku powód w postępowaniu administracyjnym został przesłuchany w charakterze strony. Zeznał wówczas, że wystawił już pomiędzy 18 a 20 faktur VAT. Pierwszą fakturę VAT ze stawką 23% wystawił w czerwcu. Zeznał ponadto, że w latach 1990-2004 wykonywał usługi kurierskie i transportowe. Był prekursorem, doświadczenie nabył w trakcie wieloletniego prowadzenia działalności gospodarczej. Powód, będąc przesłuchiwanym w postępowaniu administracyjnym nie potrafił wskazać danych kontrahentów, na rzecz których świadczył usługi. (decyzja (...) -SKI. (...) .57.2018 – k. 9-15)

Z części prawnej uzasadnienia decyzji administracyjnej (...) -SKI. (...) .57.2018 wynika, że organ podatkowy pierwszej instancji jest obowiązany zweryfikować prawdziwość danych wskazanych przez podatnika w zgłoszeniu

rejestracyjnym, zaś rejestracja podatnika podatku od towarów i usług ma charakter sformalizowany. Zgodnie z art. 96 ust. 4a pkt. 1 ustawy o podatku od towarów i usług naczelnik urzędu skarbowego nie dokonuje rejestracji podmiotu jako podatnika VAT bez konieczności zawiadamiania podmiotu, jeżeli dane podane w zgłoszeniu rejestracyjnym są niezgodne z prawdą. Bezpośrednią podstawą odmowy D. G. rejestracji jako podatnikowi VAT i VAT-UE był brak tytułu prawnego do dysponowania nieruchomością wskazaną jako adres zamieszkania oraz ustalenia pozwalające stwierdzić, że podatnik tam nie zamieszkuje. (decyzja (...) - SKI. (...).57.2018 – k. 9-15)

D. G. złożył w dniu 2 października 2018 roku odwołanie od decyzji organu podatkowego pierwszej instancji. W wyniku rozpatrzenia odwołania Dyrektor I. Administracji Skarbowej w Ł. w dniu 29 maja 2019 roku uchylił decyzję organu pierwszej instancji i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia przez w/w organ. Jak wynika z uzasadnienia decyzji w ocenie organu odwoławczego czynności przeprowadzone przez organ w toku postępowania odwoławczego pozwoliły na dokonanie odmiennej oceny stanu faktycznego w sprawie prawdziwości danych ujawnionych przez stronę w zgłoszeniu rejestracyjnym VAT-R. W celu rozwiania wątpliwości związanych z kwestionowanym przez organ pierwszej instancji adresem zamieszkania wskazanym w zgłoszeniu VAT-R, postanowieniem z 26 lutego 2019 roku organ odwoławczy zawiadomił stronę o zamiarze przeprowadzenia oględzin pod adresem (...), (...)-(...) S.. W oględzinach wziął udział D. G., który umożliwił pracownikom I. Administracji Skarbowej w Ł. swobodny wgląd do pomieszczeń usytuowanych wewnątrz posesji (miejsca zamieszkania). Podczas ww. czynności stwierdzono, że lokal składa się z dwóch pokoi, kuchni oraz łazienki. Wyposażony jest w dwa łóżka, kuchenkę mikrofalową, lodówkę, pralkę oraz centralne ogrzewanie. Strona potwierdziła zamieszkiwanie pod okazanym adresem. Organ odwoławczy dokonał zatem odmiennych ustaleń aniżeli Naczelnik Urzędu Skarbowego w G., co było możliwe m.in. dzięki lustracji pomieszczeń na terenie posesji w (...). W związku z odmienną oceną w zakresie prawdziwości danych dotyczących adresu zamieszkania ujawnionego w zgłoszeniu rejestracyjnym VAT-R z 8 czerwca 2018 roku należało dokonać kasacji zaskarżonej decyzji. Z końcowej części uzasadnienia decyzji organu odwoławczego wynika, że wydanie przez Dyrektora I. Administracji Skarbowej w Ł. merytorycznego rozstrzygnięcia w sprawie naruszałoby obowiązującą w postępowaniu podatkowym zasadę dwuinstancyjności postępowania. Ponadto, w świetle regulacji prawnych zawartych w ustawie o podatku od towarów i usług organem właściwym w sprawie zarejestrowania podmiotu jako podatnika VAT czynnego jest naczelnik urzędu skarbowego. Oznacza to, że Dyrektor I. Administracji Skarbowej w Ł. nie ma kompetencji do rejestracji podatników, i rola organu odwoławczego sprowadza się jedynie do wyeliminowania wadliwie wydanego rozstrzygnięcia i skierowania sprawy do ponownego rozpoznania celem ewentualnej rejestracji. (decyzja (...) - (...). (...).3.2018.21.U04.RP)

D. G. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) został zarejestrowany przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. w dniu 25 czerwca 2019 roku jako podatnik VAT oraz VAT-UE ze skutkiem od 12 czerwca 2018 roku, czyli od daty wskazanej przez powoda w zgłoszeniu rejestracyjnym VAT-R. W okresie od 12 czerwca 2018 roku do 25 czerwca 2019 roku powód w ogóle nie figurował w rejestrze VAT ujawnionym w wykazie podmiotów zarejestrowanych jako podatnicy VAT, niezarejestrowanych oraz wykreślonych i przywróconych do rejestru VAT. Natomiast w okresie od 26 czerwca 2019 roku do 31 października 2019 roku D. G. figurował w powyższym rejestrze. (wydruki z rejestru – k. 102-105 w powiązaniu z pismem Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. – k. 100-101, potwierdzenie – k. 96)

Powód mógł skorzystać z przewidzianego w art. 113 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług zwolnienia od podatku przewidzianego dla przedsiębiorców drobnych, u których wartość sprzedaży w roku poprzedzającym nie przekroczyła kwoty 200.000 zł. Osoba, która korzysta ze zwolnienia, nie ma możliwości wystawienia faktury VAT. Jeżeli drobny przedsiębiorca składa oświadczenie o rezygnacji z przewidzianego w art. 113 ust. 1 ustawy zwolnienia, to w okresie trwania postępowania sprawdzającego większość takich przedsiębiorców wystawia faktury VAT. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest między innymi orzecznictwo (...) oraz sądów polskich, zgodnie z którym rejestracja VAT ma charakter deklaratoryjny, a podatnik – jeżeli zachowuje się jak podatnik VAT – ma możliwość wystawiania faktur VAT. Brak możliwości wystawienia faktury VAT jest skutkiem prawomocnej decyzji o odmowie rejestracji podatnika jako podatnika VAT i VAT-UE. (wyjaśnienia informacyjne Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. – k. 90a)

Rejestracja podatnika w wykazie podatników VAT ma charakter techniczny, zaś dla kontrahentów znaczenie uwiarygadniające danego przedsiębiorcę jako kontrahenta, gdyż oprócz danych dotyczących samego procesu

rejestracji w wykazie figurują także inne dane, np. numer rachunku bankowego. Kontrahent, który dokonuje transakcji z podmiotem nieujęty w wykazie podatników VAT może, lecz niekoniecznie musi mieć trudności z odliczeniem podatku VAT. Będzie miał takie trudności wówczas, gdy w toku postępowania wyjaśniającego okaże się, że sama transakcja była nierzetelna, bądź jeżeli rozliczył fakturę fikcyjną. (wyjaśnienia informacyjne Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. – k. 90a)

W dniu 10 marca 2020 roku powód zgłosił roszczenie odszkodowawcze Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w G., wskazując na poniesioną w wyniku wydania wadliwej decyzji administracyjnej stratę w wysokości 8.400 zł. Pismem z 27 marca 2020 roku organ podatkowy wezwał powoda do sprecyzowania podstawy swoich żądań, co powód uczynił w kolejnym piśmie. Pismem z 24 kwietnia 2020 roku Naczelnik Urzędu Skarbowego w G. poinformował powoda, że w ocenie organu podatkowego zgłoszone żądania są bezpodstawne. W dniu 11 maja 2020 roku powód sporządził pismo zatytułowane „przedsądowe wezwanie do zapłaty”, w którym wezwał Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. do zapłaty kwoty 8.400 zł tytułem odszkodowania. Pismem z 21 maja 2020 roku organ administracyjny poinformował powoda o tym, że nie uznaje jego żądań i odmawia wypłaty roszczeń. (pisma – k. 42-45)

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o powołane dowody, uznając, że znajdujące się w aktach sprawy dokumenty – choć nie zostały przedstawione w oryginale lub choćby w odpisie poświadczonym za zgodność z oryginałem – są wiarygodne. Nie były one w toku procesu kwestionowane przez żadną ze stron.

Sąd częściowo odmówił wiary powodowi w zakresie, w jakim zeznał, że w razie zakończenia działalności gospodarczej przed upływem 2 lat od otrzymania dotacji obciążałaby go kara umowna. Powód nie przedstawił umowy o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej, z której wynikałby obowiązek zapłaty takiej kary. Z doświadczenia zawodowego Sądu wynika, że w tego typu umowach nie są zastrzegane kary umowne (brak jest do tego podstawy prawnej), zaś w razie wcześniejszego zakończenia działalności gospodarczej beneficjent jest obowiązany jedynie zwrócić część lub całość środków uzyskanych z dotacji.

Sąd wreszcie nie dał wiary powodowi co do tego, że po wydaniu przez organ podatkowy pierwszej instancji decyzji odmawiającej powodowi rejestracji jako podatnikowi VAT i VAT-UE żaden z potencjalnych kontrahentów nie chciał z nim współpracować. Jeśli chodzi o wpisy w wykazie podatników VAT, zauważyć należy, że ich treść w odniesieniu do powoda nie uległa zmianie aż do 25 czerwca 2019 roku, gdy powód został ujawniony w wykazie z datą wsteczną 12 czerwca 2018 roku. W tym zakresie twierdzenia powoda są niespójne i nielogiczne. Wskazywał on bowiem, że w początkowym okresie prowadzenia działalności gospodarczej rokowała ona korzystnie. Powód miał kontrahentów i osiągał dochody, zaś kontrahenci nie zgłaszali zastrzeżeń. W okresie tym powód nie figurował w wykazie podatników VAT. Z zeznań powoda wynika, że dopiero wskutek odmowy rejestracji jako podatnik VAT utracił on de facto możliwość prowadzenia działalności gospodarczej. Twierdzenia te są o tyle nielogiczne, że pod względem wpisów w wykazie sytuacja faktyczna powoda na przestrzeni roku od zgłoszenia do wpisu w wykazie nie uległa żadnej zmianie. Powód do 25 czerwca 2019 roku w wykazie nie figurował. Skoro w lipcu i sierpniu 2018 roku powód mógł z powodzeniem prowadzić działalność, nie osiągając strat, nie ma podstaw do podzielenia jego twierdzeń co do tego, że wykreślenie z rejestru podatników VAT (które zresztą w tamtym okresie nie miało miejsca) pogorszyło jego sytuację w zakresie potencjalnej możliwości uzyskania zleceń.

Sąd na podstawie art. 235² § 1 pkt. 2 k.p.c. pominął wniosek dowodowy o przesłuchanie w charakterze strony Naczelnika Urzędu Skarbowego w G.. Okoliczności, na jakie miałyby zostać przesłuchany Naczelnik Urzędu Skarbowego w G., wprost wynikały z uzasadnienia zaskarżonej decyzji nr (...)–SKI. (...)57.2018. Sąd pominął także wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości na okoliczność wyrządzonej powodowi w następstwie wydanej decyzji Naczelnika Urzędu Skarbowego w G., wyniku finansowego przedsiębiorstwa powoda (przychodów, kosztów, dochodu, straty) w latach 2018 oraz 2019. W ocenie Sądu powyższy wniosek dowodowy zmierzał do ustalenia okoliczności bezspornych. Powód przedłożył bowiem dokumentację finansową potwierdzającą osiągnięte przychody i dochody, a także ponoszone koszty i straty w latach 2018 oraz 2019. Zarówno ze złożonych dokumentów jak i z zeznań powoda wynika, że powód zamknął działalność gospodarczą ze stratą wynoszącą 8.400 zł, która to wartość odpowiadała wysokości odszkodowania dochodzonego w niniejszym postępowaniu.

Strona pozwana nie kwestionowała prawidłowości dokumentacji finansowej pozwanego, a jedynie istnienie związku przyczynowego pomiędzy wydaniem wadliwej decyzji administracyjnej a zaistnieniem straty. Ustalenie, czy powodowi w następstwie wadliwej decyzji Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. wyrządzona została szkoda, należy do sfery ocen prawnych i wyłącznej kompetencji Sądu. Dowód z opinii biegłego z zakresu rachunkowości jest nieprzydatny do poczynienia takiego ustalenia.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu jako nieudowodnione co do zasady.

Oczyszczając przedpole dla dalszych rozważań dotyczących istoty rozpoznawanej sprawy, wskazać należy, że brak było podstaw do odrzucenia pozwu. Zgodnie z art. 199 § 1 pkt. 3 k.p.c. pozew podlega odrzuceniu, jeżeli jedna ze stron nie ma zdolności sądowej. Powód, nie będąc wówczas reprezentowanym przez zawodowego pełnomocnika, wskazał w pozwie, że pozywa Skarb Państwa – Dyrektora Urzędu Skarbowego w G.. Stosownie do art. 33 i 34 k.c. – Skarb Państwa stanowi jednolity podmiot; niezależnie od wielości wskazanych w pozwie i orzeczeniu sądowym państwowych jednostek organizacyjnych, stroną jest zawsze Skarb Państwa, a nie wskazane jednostki (zob. wyr. SN z 11.5.1999 r., I CKN 1148/97, L.). W niniejszej sprawie powód jako statio fisci Skarbu Państwa wskazał nieistniejący organ. Nie miało to jednak żadnego znaczenia, albowiem to sąd z urzędu powinien czuwać nad tym, aby Skarb Państwa był w postępowaniu sądowym reprezentowany w sposób prawidłowy, i to bez względu na określenie statio fisci przez powoda w pozwie lub w toku postępowania (por. wyr. SN z 11.1.1974 r., II CR 685/73, L.; wyr. SN z 29.11.2001 r., V CKN 1853/00, L.). Z uwagi na powyższe należało odmówić odrzucenia pozwu i ustalić podmiot uprawniony do reprezentowania w niniejszym postępowaniu Skarbu Państwa.

W ocenie Sądu podstawy prawnej zgłoszonych przez powoda roszczeń upatrywać należy w art. 417 § 1 k.c. Przepis stanowi podstawę odpowiedzialności Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej. Przez „niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie”, przy uwzględnieniu art. 77 ust. 1 Konstytucji, rozumie się działanie sprzeczne z przepisami, zgodnie z konstytucyjnym ujęciem jego źródeł. Innymi słowy, chodzi o każde obiektywnie sprzeczne z prawem działanie władzy publicznej. Warunkiem odpowiedzialności Skarbu Państwa na podstawie art. 417 k.c. jest nie tylko niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej, musi bowiem zaistnieć szkoda oraz adekwatny związek przyczynowy pomiędzy tym działaniem lub zaniechaniem a szkodą.

Przepis art. 47 k.c. znajduje zastosowanie, o ile szkoda wyrządzona została „przy wykonywaniu władzy publicznej”. Dotyczy on zatem wyłącznie skutków funkcjonowania państwa i jednostek samorządu terytorialnego w sferze określanej mianem imperium, a więc działań lub zaniechań polegających na wykonywaniu funkcji władczych, realizacji zadań władzy publicznej. Szkoda musi być wyrządzona działaniem władczym. Pojęcie „wykonywanie władzy publicznej” obejmuje tylko takie działania, które ze swej istoty, czyli ze względu na charakter i rodzaj funkcji przynależnej władzy publicznej, wynikają z kompetencji określonych w Konstytucji RP oraz w innych przepisach prawa, a ich wykonywanie z reguły łączy się z możliwością władczego kształtowania sytuacji jednostki (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 14 października 2016 r., I ACa 735/16). W doktrynie wskazuje się, że chodzi zatem o działanie w takim obszarze, w którym może dojść do naruszenia prawa i wolności jednostki ze strony władzy publicznej. Wyrządzenie szkody przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej (w wyżej podanym znaczeniu) uzasadnia odpowiedzialność Skarbu Państwa na podstawie art. 417 § 1 k.c., gdy chodzi o państwowe jednostki organizacyjne bez osobowości prawnej (w ujęciu cywilistycznym - *stationes fisci* Skarbu Państwa) bądź osoby fizyczne (funkcjonariuszy państwowych) wykonujących uprawnienia do wykonywania władzy publicznej. W konsekwencji należy stwierdzić, że art. 417 § 1 k.c. jest podstawą odpowiedzialności Skarbu Państwa wówczas, gdy szkoda została wyrządzona przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie funkcjonariusza państwowego lub państwowej jednostki organizacyjnej bez osobowości prawnej uprawnionych do wykonywania władzy publicznej (sfera imperium).

W niniejszej sprawie powód upatruje źródła poniesionej szkody w działaniach Naczelnika Urzędu Skarbowego w G., które niewątpliwie należą do sfery imperium. Powód łączy poniesioną szkodę z wydaniem wadliwej decyzji administracyjnej przez organ pierwszej instancji. W orzecznictwie reprezentowane są dwa przeciwstawne poglądy odnośnie dopuszczalności uzyskania odszkodowania w związku ze szkodą wyrządzoną poprzez wydanie nieostatecznej decyzji administracyjnej.

Zgodnie z pierwszym stanowiskiem tylko ostateczne decyzje administracyjne mogą stanowić źródło szkody, powodując powstanie po stronie Skarbu Państwa obowiązku odszkodowawczego. W wyroku z dnia 28 listopada 2014 r., I CSK 735/13 (LEX nr 1545043) Sąd Najwyższy stwierdził, że za legalność decyzji odpowiada organ II instancji, wniosek taki wyprowadzając z konstrukcji odwołania w procedurze administracyjnej. Wskazał mianowicie, że wniesienie odwołania powoduje konieczność ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy przez organ drugiej instancji i usunięcia wszelkich naruszeń prawa procesowego i materialnego, jakie można dostrzec w działaniach organu pierwszej instancji. Sąd Najwyższy podtrzymał taką wykładnię w wyroku z dnia 16 stycznia 2015 r., III CSK 96/14 (LEX nr 1591900), również odwołując się do uprawnień i obowiązków organów administracyjnych drugiej instancji i na tej podstawie w istocie uznał, że skorzystanie przez stronę postępowania administracyjnego z prawa odwołania się do organu II instancji przenosi cały ciężar odpowiedzialności na organ II instancji, zwalniając organ niższy z odpowiedzialności cywilnej za wydaną przez siebie bezprawną decyzję administracyjną.

Pogląd odmienny, dopuszczający możliwość uzyskania odszkodowania od Skarbu Państwa w związku ze szkodą wyrządzoną nieostateczną decyzją administracyjną, wyrażono w postanowieniu Sądu Najwyższego z 30 maja 2003 roku, sygn. akt III CZP 34/03, zgodnie z którym w sytuacji, gdy na skutek wykonania decyzji organu podatkowego pierwszej instancji, która następnie została uchylona i stwierdzono nadpłatę należności podatkowej, strona poniosła szkodę, której nie pokrywa zwrot nadpłaty, może ona - na podstawie art. 417 § 1 k.c. - dochodzić jej naprawienia w procesie cywilnym. Tę myśl w odniesieniu do szkody poniesionej wykonaniem wyroku wyraża art. 338 § 2 k.p.c. i brak uzasadnionych podstaw, aby przyjąć odmiennie stanowisko w stosunku do decyzji podatkowej. W obu sytuacjach podstawą prawnomaterialną dochodzonego odszkodowania będzie art. 417 § 1 k.c. Możliwość dochodzenia odszkodowania za szkodę poniesioną w związku z wydaniem nieostatecznej decyzji administracyjnej, następnie uchylonej w toku instancji, Sąd Najwyższy potwierdził także w uchwale składu 7 sędziów z dnia 26 kwietnia 2006 roku, sygn. akt III CZP 125/05.

Sąd Rejonowy w niniejszym składzie co do zasady podziela drugi pogląd, akcentując jednocześnie, że zasadniczo ustawodawca dopuścił odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa jedynie za wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji po stwierdzeniu ich niezgodności z prawem we właściwym postępowaniu (por. art. 417¹ § 1 k.c.). Nie wszystkie stany faktyczne, w których organ drugiej instancji uchylił decyzję administracyjną organu pierwszej instancji, będą stanowiły przejaw niezgodnego z prawem działania przy wykonywaniu władzy publicznej. Nie sposób bowiem nie dostrzegać, że organy administracji publicznej, podobnie zresztą jak sądy, mają prawo do dokonywania swobodnej oceny dowodów (wynika to w postępowaniu administracyjnym z art. 80 k.p.a.). W wyniku przeprowadzenia swobodnej oceny dowodów organ pierwszej instancji może dojść do wniosków odmiennych niż następnie organ drugiej instancji. Wówczas, o ile decyzja administracyjna wydana przez organ pierwszej instancji jest prawidłowa pod względem formalnym i poprzedzona została przeprowadzeniem wyczerpującego postępowania dowodowego, nie jest ona niezgodna z prawem w rozumieniu art. 417 § 1 k.c. i nie powoduje powstania po stronie Skarbu Państwa obowiązku odszkodowawczego. W takiej sytuacji uznać należy, że zarówno organ pierwszej jak i organ drugiej instancji działały na podstawie i w granicach prawa, korzystając z uprawnień przyznanych przez przepisy proceduralne.

W ocenie Sądu Rejonowego taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie w postępowaniu administracyjnym. Naczelnik Urzędu Skarbowego w G., otrzymawszy zgłoszenie rejestracyjne D. G., przeprowadził wnikliwie postępowanie dowodowe. W jego toku ujawnił szereg okoliczności, które budziły uzasadnione wątpliwości co do tego, czy podatnik zamieszkuje pod adresem wskazanym we wniosku rejestracyjnym. Organ pierwszej instancji dążył do wyjaśnienia powyższych okoliczności, co znalazło odzwierciedlenie w szczegółowej analizie zgromadzonego materiału

dowodowego zawartej w uzasadnieniu decyzji. Dyrektor I. Administracji Skarbowej w Ł. jako organ odwoławczy przeprowadził uzupełniająco postępowanie dowodowe, przeprowadził wizję lokalną i doszedł do odmiennych wniosków niż organ pierwszej instancji. Z uzasadnienia decyzji organu odwoławczego wprost wynika, że podstawą dokonania kasacji zaskarżonej decyzji była odmienna ocena w zakresie prawdziwości danych dotyczących adresu zamieszkania ujawnionego w zgłoszeniu rejestracyjnym VAT-R (k. 18v.). Dyrektor I. Administracji Skarbowej w Ł. zaznaczył w końcowej części uzasadnienia decyzji, że wydanie przez organ odwoławczy merytorycznego rozstrzygnięcia w sprawie naruszałoby zasadę dwuinstancyjności postępowania podatkowego wyrażoną w art. 127 Ordynacji Podatkowej. Dodatkowo organ odwoławczy podkreślił, że w świetle obowiązujących przepisów zawartych w ustawie o podatku od towarów i usług organem właściwym w sprawie zarejestrowania podmiotu jako podatnika VAT czynnego jest naczelnik urzędu skarbowego. Oznacza to, że Dyrektor I. Administracji Skarbowej w Ł. nie ma kompetencji do rejestracji podatników, co oznacza, że w przypadku stwierdzenia, że w danym przypadku odmowa rejestracji nie była zasadna kompetencja organu odwoławczego sprowadza się jedynie do wyeliminowania wydanego rozstrzygnięcia i skierowania sprawy do ponownego rozpoznania celem ewentualnej rejestracji.

Na podkreślenie zasługuje w tym miejscu, że z uzasadnienia decyzji organu odwoławczego nie wynika, aby podstawą uchylenia decyzji organu pierwszej instancji było uchybienie przepisom materialnego prawa podatkowego lub przepisom proceduralnym. Wprawdzie organ odwoławczy zwrócił uwagę, że wbrew obowiązującym przepisom organ pierwszej instancji wymagał przedstawienia przez podatnika tytułu prawnego do nieruchomości wskazanej przez podatnika jako miejsce zamieszkania. Analiza uzasadnienia decyzji organu pierwszej instancji prowadzi jednak do wniosku, że sama odmowa przedstawienia tego tytułu była jedynie „bezpośrednią” przyczyną odmowy rejestracji. Organ pierwszej instancji nie stał jednak nigdy na stanowisku, że obowiązek przedstawienia tytułu prawnego do zajmowanej nieruchomości wynika wprost z przepisów, że ma charakter bezwzględny. Przeciwnie, organ rozważał brak przedstawienia tytułu prawnego do nieruchomości rozważał w szerszym kontekście ujawnionych wątpliwości co do zgodności deklarowanego przez podatnika miejsca zamieszkania z rzeczywistością. Główną przyczyną odmowy rejestracji D. G. jako podatnika VAT i VAT-UE było przekonanie organu pierwszej instancji o tym, że wskazane w zgłoszeniu VAT-R miejsce zamieszkania podatnika nie ma pokrycia w rzeczywistości.

Już z powyższych względów w ocenie Sądu Rejonowego nie są spełnione przesłanki powstania roszczenia odszkodowawczego z art. 417 § 1 k.c., albowiem w ustalonym stanie faktycznym nie sposób w ocenie Sądu przyjąć, że zachodzi przypadek niezgodnego z prawem wykonywania władzy publicznej. Niezależnie od powyższego, powód w ocenie Sądu nie wykazał także związku przyczynowego pomiędzy powstałą stratą, w której upatruje on szkody, a działaniem organu podatkowego pierwszej instancji.

Powód utrzymywał, że na skutek wadliwej decyzji organu pierwszoinstancyjnego nie figurował w rejestrze podatników (...) („wyświetlał się w tym wykazie na czerwono”), przez co jego kontrahenci zostali pozbawieni możliwości odliczenia podatku VAT od transakcji z nim dokonanych. Zdaniem powoda odmowa rejestracji spowodowała, że powód nie mógł już oferować swoich usług po cenie np. 100 zł + VAT, tylko w cenie 123 zł bez możliwości odliczenia podatku. Przez to powód stał się kontrahentem niekonkurencyjnym i stracił zlecenia. W ocenie Sądu powyższe twierdzenia powoda nie polegają na prawdzie, a powód nie wykazał związku przyczynowego pomiędzy wykazywaną przy zamknięciu działalności gospodarczej stratą a wydaniem wadliwej decyzji administracyjnej.

Stosownie do przepisu art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W myśl art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd może dopuścić dowód nie wskazany przez stronę. Art. 232 k.p.c. dotyczy ciężaru dowodu w znaczeniu formalnym, tj. kto powinien przedstawiać dowody, a art. 6 k.c. – ciężaru dowodzenia w znaczeniu materialnym, tj. kto poniesie skutki nieudowodnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2006 roku, sygn. akt V CSK 129/05, LEX nr 200947).

Podkreślić przy tym należy, że samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2001 r., sygn. akt I PKN 660/00, Wokanda 2002/7-8/44, LEX nr 80854).

Zgodnie z art. 232 k.p.c. obowiązek wskazania dowodów obciąża przede wszystkim strony, a w myśl art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Oznacza to, że ten, kto powołuje się na przysługujące mu prawo, występując z żądaniem obowiązany jest udowodnić okoliczności faktyczne uzasadniające to żądanie. Chodzi tu o fakty, które mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Zgodnie z obowiązującą w postępowaniu cywilnym zasadą kontradyktoryjności, Sąd nie ma obowiązku zarządzania dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok Sądu najwyższego z dnia 17 grudnia 1996 r., sygn. akt I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76, LEX nr 29440). Dopuszczenie dowodu z urzędu jest co do zasady prawem, a nie obowiązkiem Sądu. W związku z powyższym, jeżeli materiał dowodowy zgromadzony przez stronę nie daje podstaw do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych, Sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z nieudowodnienia faktów przedłożonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów.

Dochodząc odszkodowania w oparciu o art. 417 § 1 k.c. powoda obciąża ciężar dowodu co do istnienia związku przyczynowego pomiędzy poniesioną szkodą a niezgodnym z prawem działaniem organu administracji publicznej. W niniejszej sprawie powód w sposób oczywisty ciężarowi temu nie sprostał. Powód w lipcu i sierpniu 2018 roku z powodzeniem świadczył usługi przewozowe, wystawiał faktury i uzyskiwał dochody. Wówczas powód nie figurował w wykazie podatników VAT, albowiem samo zgłoszenie rejestracyjne, tak samo jak wydanie decyzji o odmowie rejestracji przez organ podatkowy pierwszej instancji, nie stanowi podstawy do ujawnienia podatnika w tym rejestrze. Wbrew twierdzeniom powoda jego sytuacja pod względem ujawnienia w rejestrze podatników VAT wskutek wydania decyzji o odmowie rejestracji nie uległa zmianie.

Co istotne, powód w trakcie trwania postępowania rejestracyjnego miał zachowaną możliwość wystawiania faktur VAT, tak jakby był ujawniony w rejestrze podatników VAT. Z dniem 1 lipca 2011 roku znowelizowano art. 88 ust. 3a pkt 1 lit. a ustawy o podatku od towarów i usług. Ustawa w kształcie sprzed nowelizacji wyłączała możliwość obniżenia podatku należnego oraz zwrotu różnicy podatku lub zwrotu podatku naliczonego, w przypadku gdy sprzedaż została udokumentowana fakturami lub fakturami korygującymi wystawionymi przez podmiot nieistniejący lub nieuprawniony do wystawiania faktur lub faktur korygujących. W wyniku wspomnianej nowelizacji usunięto z przepisu słowa „lub nieuprawniony do wystawiania faktur lub faktur korygujących”. Zgodnie z nowym brzmieniem powołanego przepisu, nie stanowią podstawy do obniżenia podatku należnego oraz zwrotu różnicy podatku lub zwrotu podatku naliczonego faktury i dokumenty celne, jeżeli sprzedaż została udokumentowana fakturami lub fakturami korygującymi wystawionymi przez podmiot nieistniejący. Ustawodawca zrezygnował tym samym z utrzymania dotychczas obowiązującego zakazu odliczenia podatku naliczonego, w przypadku gdy wystawcą jest podmiot nieuprawniony do wystawiania faktur. W nowym stanie prawnym, w sytuacji gdy transakcja została zrealizowana oraz istnieje możliwość zidentyfikowania podmiotu dokonującego tej dostawy lub usługodawcy jako podmiotu istniejącego, to brak jego rejestracji jako podatnika podatku od towarów i usług nie będzie powodował braku możliwości odliczenia tego podatku u nabywcy. Powyższa zmiana stanowiła realizację na gruncie prawa polskiego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE, w tym m.in. wyroku z 22 października 2010 roku w sprawie C-438/09, w którym uznano, że podatnicy mają prawo do odliczenia podatku z tytułu nabycia towarów bądź usług od podmiotów, które nie były zarejestrowanymi podatnikami podatku od towarów i usług. Podatek ten może być rozliczany na podstawie faktur zawierających wszystkie informacje wymagane VI Dyrektywą. Trybunał jednoznacznie stwierdził, iż żadne państwo członkowskie nie może ograniczyć prawa do odliczenia tego podatku w sytuacji, gdy usługodawca nie był zarejestrowanym podatnikiem VAT, a ponadto zwrócił uwagę na fakt, że uchybienie obowiązkowi zgłoszenia rozpoczęcia działalności gospodarczej przez jednego podatnika nie może powodować uchylenia prawa do odliczenia tego podatku, które przysługuje innemu podatnikowi na podstawie VI Dyrektywy (por. W. Modzelewski, Komentarz do ustawy o podatku od towarów i usług. Komentarz. Wyd. 19, Warszawa 2021).

Powód nie udowodnił w niniejszym postępowaniu, aby potencjalni kontrahenci, dowiedziawszy się o tym, że aktualnie nie figuruje on w wykazie podatników VAT, nie byli zainteresowani dalszą współpracą z powodem. Na tę

okoliczność powod nie zgłosił żadnych wniosków dowodowych, chociażby w postaci zeznań świadków – potencjalnych kontrahentów powoda.

Z uwagi na powyższe Sąd uznał, że w niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki z art. 417 § 1 k.c., co obligowało do oddalenia powództwa.

Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku Prawo o adwokaturze (tj. Dz.U. z 2020 roku, poz. 1651 ze zm.) w zw. z § 4 ust. 1 i 3 oraz § 8 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu Sąd przyznał na rzecz adw. J. W. kwotę 1.476 zł, w tym kwotę 276 zł podatku od towarów i usług, tytułem opłaty za udzielenie powodowi pomocy prawnej z urzędu, której koszty nie zostały pokryte wcześniej w całości ani w części.

Na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd nie obciążył powoda jako strony przegrywającej proces obowiązkiem zwrotu na rzecz Skarbu Państwa – Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. kosztów procesu, na które złożyło się wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika pozwanego wynoszące 1.800 zł zgodnie z § 2 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Sąd uznał, że w niniejszej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, o którym mowa w art. 102 k.p.c., albowiem spór w niniejszej sprawie toczył się pomiędzy dwoma podmiotami o zgoła odmiennej pozycji. Powód jest osobą fizyczną, aktualnie nieosiągającą dochodów. Pozwanym natomiast jest Skarb Państwa, reprezentowany przez wykwalifikowaną kadrę urzędniczą, a dodatkowo przez zawodowego pełnomocnika. Powszechnie wiadomym jest, że urzędy, w tym urzędy skarbowe, zawierają umowy o świadczenia stałej obsługi prawnej, nie ponosząc każdorazowo kosztów wynagrodzenia zawodowego pełnomocnika. Ponadto, Sąd miał na względzie, że niniejsza sprawa stanowiła rodzaj sporu „o zasadę”, niezmiernie istotnego z punktu widzenia powoda. Z uwagi na powyższe, Sąd nie obciążył powoda kosztami procesu.

Na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd z powyższych względów nie obciążył powoda obowiązkiem uiszczenia kosztów sądowych, które przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w sentencji wyroku.